

Labklājības ministrija

4.3.5.1. pasākuma

**“Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras
izveide un attīstība” 1. kārtas otrā uzsaukuma
īstenošanas nosacījumi**

Jānis Laucis
Kristīne Lasmāne

2025. gada 23. aprīlis

Labklājības ministrija

Esošā situācija

- ❑ Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamība un atbilstība dažādu mērķa grupas personu vajadzībām joprojām ir nepietiekama
- ❑ Tāpēc arī ES fondu 2021. - 2027. gada plānošanas periodā jāturpina veidot un sniegt jaunus pakalpojumus, paplašinot pieejamo pakalpojumu klāstu un atbalstu saņēmušo cilvēku skaitu
- ❑ Lai katrā Latvijas pašvaldībā būtu vismaz viens dienas aprūpes centra, specializēto darbnīcu un grupu dzīvokļu pakalpojumu sniedzējs, vēl būtu jāizveido vismaz 32 sociālo pakalpojumu sniedzēji ar vismaz 454 pakalpojumu sniegšanas vietām

Labklājības ministrija

Plānotie ieguvumi

- ❑ Izveidota jauna sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūra un uzsākta pakalpojumu sniegšana vismaz 226 personām ar garīga rakstura traucējumiem, bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un personām pensijas vecumā
- ❑ Projektu rezultātā mērķa grupu personām būs paplašinātas iespējas saņemt atbalsta pakalpojumus, kas veicina neatkarīgas dzīves iespējas, uzlabo dzīves kvalitāti un veicina iekļaušanos sabiedrībā.
- ❑ Vienlaikus tiks uzlabota šo personu ģimenes locekļu un citu neformālo aprūpētāju situācija un sekmēts darba un ģimenes dzīves līdzsvars, mazinot viņu noslodzi aprūpes nodrošināšanā

Labklājības ministrija

Īstenošanas nosacījumi (1)

Finansējuma saņēmēji:

- Pašvaldības vai to izveidoti sociālo pakalpojumu sniedzēji
- Citi sociālo pakalpojumu sniedzēji (NVO, komersanti)

Plānotais kopējais finansējums:

23 597 941,48 *euro*, tai skaitā Eiropas Sociālā fonda Plus finansējums –20 058 250,17 *euro* un pašvaldības budžeta un privātais finansējums – 3 539 691,31 *euro*

Pasākumā plānots **šķērsfinansējums** infrastruktūras izveidei 67.23 %

Projektu īstenošanas laiks:

no 2025. gada IV ceturkšņa līdz 2029. gada decembrim

Labklājības ministrija

Īstenošanas nosacījumi (2)

Mērķa grupas personas:

- pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem, kurām ir noteikta I vai II invaliditātes grupa
- bērni ar funkcionāliem traucējumiem, kuriem ir noteikta invaliditāte un kuri dzīvo ģimenēs
- personas pensijas vecumā, tai skaitā personas ar demenci

Projekta iesniedzējs var iesniegt **vienu projekta iesniegumu** pasākuma pirmās kārtas otrā uzsaukuma projektu iesniegumu atlasē

Projektā minimālais izveidojamo pakalpojumu sniegšanas vietu skaits ir 5, bet maksimālais – 25

Labklājības ministrija

Atbalstāmās darbības

Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide:

- infrastruktūras projektēšana
- infrastruktūras izveide (jaunas būves, esošu būvju un telpu pārbūve, teritorijas labiekārtošana)
- materiāltehniskā nodrošinājuma iegāde
- specializēto transportlīdzekļu iegāde mērķa grupas mobilitātes nodrošināšanai
- aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanai pielāgota transportlīdzekļa iegāde

Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšana: ne vairāk kā 24 mēnešus jaunizveidotajā pakalpojumu infrastruktūrā

Labklājības ministrija

Infrastruktūras izveide

Projektā var veidot šādu sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūru:

- **grupu māja (dzīvokļi)** (*personām ar garīga rakstura traucējumiem*)
- **specializētās darbnīcas** (*personām ar garīga rakstura traucējumiem*)
- **dienas aprūpes centri** (*personām ar garīga rakstura traucējumiem, bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, pensijas vecuma personām*)

Infrastruktūras izveides ietvaros var plānot arī specializēto transportlīdzekļu iegādi mērķa grupas mobilitātes nodrošināšanai

Plāno faktiskās izmaksas, kas nepārsniedz **66 324 euro** par vienu izveidojamo pakalpojuma **vietu**

! Infrastruktūras izveide jāpabeidz līdz 2027.gada 31.decembrim

Projektā var plānot arī aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanai pielāgota transportlīdzekļa iegādi un aprīkošanu (*tā nevar būt vienīgā projekta darbība*). Plāno izmaksas, kas nepārsniedz **133 400 euro** par vienu specializētu **transportlīdzekli** aprūpei mājās

Labklājības ministrija

Pakalpojumu sniegšana (1)

Projektā plāno **Eiropas Komisijas** noteiktās sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu **vienas vienības izmaksas**:

- sabiedrībā balstītu dienas aprūpes pakalpojumu (**dienas aprūpes centrs un specializētās darbnīcas**) sniegšanai – **8,25 euro stundā** vienai mērķa grupas personai. Kopējais atbalsts nepārsniedz 31 670 euro 24 mēnešu periodā vienai mērķa grupas personai
- aprūpes pakalpojumu mājās (**grupu māja (dzīvoklis)**) sniegšanai – **1 705 euro mēnesī** par personai individuāli sniegtu atbalstu. Kopējais atbalsts nepārsniedz 40 918 euro 24 mēnešu periodā vienai mērķa grupas personai

! Ja iegādāts aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanai pielāgots transportlīdzeklis, pakalpojuma sniegšana jānodrošina par pašvaldības budžeta līdzekļiem

Labklājības ministrija

Pakalpojumu sniegšana (2)

- Pirms pakalpojumu sniegšanas ir jāveic mērķa grupas personu individuālo vajadzību izvērtējums
- Pakalpojuma sniedzējam ir jānodrošina mērķa grupas personu apmeklējumu (pakalpojuma saņemšanas stundu) uzskaitē un darbinieku darba laika uzskaites tabulas vai citi pārbaudāmi laika pārvaldības ieraksti

Labklājības ministrija

Pakalpojumu sniegšana (3)

Lai piemērotu vienas vienības izmaksas **dienas aprūpes centra un specializēto darbnīcu pakalpojumam**, personai ir jānodrošina visas zemāk minētās pakalpojuma komponentes:

- ***palīdzība pašaprūpē***
- ***medicīniskā aprūpe*** (veselības aprūpes speciālistu atbalsts)
- ***funkcionālo un sociālo prasmju attīstības pasākumi***
- ***aktivitātes grupās***, piemēram, kognitīvo spēju uzturēšanai vai attīstībai, prasmju un kustību attīstību veicinošas nodarbības, brīvā laika aktivitātes un relaksējošās nodarbības

Labklājības ministrija

Pakalpojumu sniegšana (4)

Lai piemērotu vienas vienības izmaksas **grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumam**, personai obligāti ir jānodrošina:

- ***individuāla palīdzība***
- ***atbalsts personīgās higiēnas nodrošināšanā***

Papildus var nodrošināt:

- terapijas un rehabilitācijas pakalpojumus mājās (tikai fiziskas invaliditātes gadījumos)
- medicīnisko aprūpi mājās patstāvīgai dzīvei
- sociālās rehabilitācijas pakalpojumus

! Projektā šī pakalpojuma sniegšanas izmaksas kompensēs pēc mēneša likmes, bet ņemot vērā katrai personai individuāli sniegto atbalstu (pieņemot, ka individuāli sniegts atbalsts vienai mērķa grupas personai grupu mājā (dzīvoklī) ir vidēji 5,3 stundas dienā). Pakalpojuma sniedzējam ir jānodrošina darbinieku darba laika uzskaites tabulas vai citi pārbaudāmi laika pārvaldības ieraksti

Labklājības ministrija

Normatīvais regulējums

MK 12.03.2024. noteikumi Nr.173 “Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.5. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem pakalpojumiem; pilnveidot sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp veicināt sociālās aizsardzības pieejamību; uzlabot ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu pieejamību, efektivitāti un izturētspēju" 4.3.5.1. pasākuma "Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības palielināšana" pirmās kārtas īstenošanas noteikumi”

<https://likumi.lv/ta/id/350483-eiropas-savienibas-kohezijas-politikas-programmas-2021-2027-gadam-4-3-5-specifiska-atbalsta-merka-uzlabot-vienlidzigu>

Labklājības ministrija

Nosacījumi projekta atbalstīšanai (I)

- Jānorāda **konkrēts mērķa grupas personu skaits un pakalpojuma veids**, kuru plānots izveidot un sniegt
- Jāapliecina, ka pakalpojumu veidos un sniegs **atbilstoši prasībām sociālo pakalpojumu sniedzējiem** (MK 13.06.2017. noteikumi nr.338) un jāapraksta telpu plānojums, pakalpojuma saturs, kādus speciālistus plānots iesaistīt u.c.
- Jāapliecina, ka **izveidotajā infrastruktūrā turpināsies pakalpojuma sniegšana vismaz piecus gadus** pēc noslēguma maksājuma veikšanas un ieguldījumu amortizācijas periodā netiks veikta saimnieciskā darbība
- Jāparedz pakalpojuma saņēmēju **individuālo vajadzību izvērtēšana un atbalsta plānošana atbilstoši personas vajadzībām un vēlmēm**
- Ieguldījumi jāplāno īpašumā, kura **īpašuma vai lietošanas tiesības ir uz termiņu, kas nav īsāks par pieciem gadiem** no projekta noslēguma maksājuma veikšanas datuma

Labklājības ministrija

Nosacījumi projekta atbalstīšanai (II)

- Jāpamato, **kāpēc konkrētajai mērķa grupai ir vajadzīgs plānotais pakalpojums un kāpēc tieši šajā vietā**
- Jānorāda, vai plānotais pakalpojums izvēlētajai mērķa grupai **pašvaldībā līdz šim nav izveidots vai esošie pakalpojumi nenodrošina visas vajadzības**
- Jānorāda plānotās pakalpojuma adreses **pieejamība ar sabiedrisko transportu** - vismaz viena veida sabiedriskā transporta pieturvietā 1 km attālumā vai tuvāk, bet ne tālāk kā 2 km, ceļa segums, iespēja nokļūt turp un atpakaļ normālajā darba laikā.
- Jānorāda, **cik sasniedzami no plānotās pakalpojuma adreses ir vispārējie pakalpojumi, ko izmanto pārējā sabiedrība** - medicīniskā aprūpe, veikali, pastaigu vietas, kultūras iestādes, citas publiskas telpas (attālums, ceļa segums)

Labklājības ministrija

Nosacījumi projekta atbalstīšanai (III)

- Jāapraksta, kā **paredzēts veicināt mērķa grupas personu neatkarīgu dzīvi** - pašaprūpes spēju uzturēšanu, lēmumu pieņemšanu par ikdienas aktivitātēm u.c.
- Jānorāda, kādi **speciālisti** iesaistīsies pakalpojuma sniegšanā un kā tos plānots piesaistīt, kā speciālistiem tiks nodrošinātas **zināšanas** par specifisku aprūpes vajadzību nodrošināšanu, uz mērķa grupas personu vērsta pakalpojuma sniegšanas principiem u.c.
- Jānorāda, vai pakalpojumu plānots sniegt **personām ar ļoti smagiem funkcionāliem traucējumiem vai personām ar demenci**, ja, jā – kādi specifiski pielāgojumi pakalpojumā plānoti, vai plānoti (ja jā – kādi) **digitālie risinājumi** pakalpojuma sniegšanā
- Jāapraksta, kā notiks **pakalpojuma kvalitātes un klientu dzīves kvalitātes uzraudzība**
- Horizontālā principa “**Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana**”, paredzot plānotajām aktivitātēm atbilstošas vispārīgās darbības (vismaz 5), specifiskās darbības (vismaz 3) un rādītājus (vismaz 2)
- Horizontālā principa “**Nenodarīt būtisku kaitējumu**” ievērošana, paredzot plānotajām aktivitātēm atbilstošas darbības (vismaz 2)

Labklājības ministrija

Uzzini:

atbildiga.iestade@lm.gov.lv

www.lm.gov.lv

Twitter: @Lab_min

Flickr.com: Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija

Draugiem.lv/labklajiba